

Hodnoticí aktivita

Časová pásma

Anotace

Hodnoticí aktivita se týká kompetence k řešení problémů a obsahově spadá do geografie. Žák řeší komplexní úlohu zaměřenou na výpočet pásmového času. Konkrétně na základě údajů v textu (různé časy, různá místa, resp. jejich zeměpisné souřadnice) a na základě údajů v mapě časových pásem žák určí datum a čas v daném místě (tj. celkovou dobu naplánované cesty). Součástí hodnoticí aktivity je jednak záznamový arch učitele pro sledování pomoci poskytnuté žákům v průběhu řešení, jednak správné řešení zadané komplexní úlohy a hodnoticí tabulka, pomocí které učitel ohodnotí výkon jednotlivých žáků. Konkrétně jsou hodnoceny dovednosti: naplánovat řešení problému, odhadnout vlastní úroveň dovednosti jej vyřešit a samotná dovednost řešení problému.

Komplexní systém hodnocení, CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000751

Věk – cílová skupina

9. třída

Časová dotace (rozsah výuky)

35 minut

Znalostní a kompetenční předpoklady žáků

Realizace navrženého projektu předpokládá, že žák zvládá základní početní operace s desetinnými čísly, převod mezi minutami, hodinami a dny. Zároveň je třeba, aby s žáky již bylo probráno učivo Země jako vesmírné těleso, konkrétně časová pásma, pásmový čas, datová hranice. Žáci rovněž musí být schopni určit místo na mapě na základě zadaných zeměpisných souřadnic. Tj. KKP předpokládá, že žáci jsou schopni se zorientovat na obecně geografické mapě světa a vyčíst potřebné informace z mapy časových pásem.

V případě, že jsou tyto předpoklady splněny, je možné tento projekt realizovat v libovolném ročníku druhého stupně.

Prostorové a materiální požadavky na realizaci

Hodnoticí aktivita může být řešena buď v papírové podobě (tisk zadání a pracovních listů pro každého žáka), nebo může být vytvořeno elektronické zadání a elektronické pracovní listy.

Žáci pracují se školním zeměpisným atlasem světa. Konkrétně s mapou časových pásem a s politickou mapou světa, pokud na mapě časových pásem není souřadnicová síť.

Vzdělávací obor

Zeměpis

Očekávaný výstup

Z-9-2-02 žák prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů.

Hodnocená klíčová kompetence

Kompetence k řešení problémů.

Podrobnější informace k hodnoceným schopnostem a dovednostem klíčové kompetence

Při řešení hodnoticí aktivity bude žák uplatňovat následující schopnosti a dovednosti:

- navrhne konkrétní způsob řešení problému – dále zkráceně plán řešení (pracovní list 1)
- odhadne, do jaké míry bude schopen daný problém (jeho jednotlivé kroky) řešit – dále zkráceně odhad schopnosti řešení (pracovní list 1)

- k řešení problémů využije logické, matematické a empirické postupy – dále zkráceně řešení (pracovní list 2)

Součásti hodnoticí aktivity

- Časová pásma – zadání
- Časová pásma – pracovní list 1
- Časová pásma – pracovní list 1 – vzorový plán řešení a poznámky
- Časová pásma – pracovní list 2
- Časová pásma – pracovní list 2 – správné řešení
- Časová pásma – záznamový arch učitele pro sledování pomoci žákům
- Časová pásma – přehled dosažené úrovně kompetence žáků a závěrečné hodnocení

Struktura a organizace realizace hodnoticí aktivity

Formulováno pro tištěnou variantu (pro IT obdobně).

1. Učitel rozdává každému žákovi pracovní list 1 a nejlépe promítne celé třídě Zadání, kde je zadaná úloha ilustrována. Učitel sdělí žákům, že se mají snažit pracovat co nejsamostatněji.
2. Učitel průběžně pozoruje práci žáků. Může žákům pomoci, a to zejména v případě, kdy žák není schopen v práci pokračovat dále. Využívá přitom Záznamový arch učitele pro sledování pomoci žákům.
3. Po vyplnění pracovního listu 1 rozdává učitel žákům pracovní list 2. Do pracovního listu 1 už žáci dále nesmí nic psát (snadněji se to zajistí v IT verzi), nicméně se mohou do něj dívat.
4. Po vyplnění pracovního listu 2 učitel zorganizuje a řídí společnou reflexi práce žáků zaměřenou na jednotlivé nezbytné kroky úlohy, obtížnost jejich realizace pro žáky a na nadbytečné kroky, které žákům prodloužily/znesnadnily řešení úlohy.
5. Učitel vypracuje Přehled dosažené úrovně kompetence žáků a závěrečné hodnocení.

Hodnocení

Základem hodnocení je hodnocení učitelem, který na základě vyplnění *pracovních listů 1 a 2* obdruje práci žáků a určí úroveň dosaženou při **plánování řešení**, dále při **odhadu schopnosti samostatného řešení** a konečně při samotném **řešení**.

Jako doplněk slouží sledování pomoci žákům (*záznamový arch učitele pro sledování pomoci žákům*).

Úrovně 1, 2, 3, 4 dosažené jednak při plánování řešení, jednak při odhadu schopnosti řešení a dále při řešení problému ztotožňujeme s úrovněmi: *začínající, poučený, aktivně užívající, pokročilý*.

Tyto dosažené úrovně je nutné interpretovat v souvislosti s uvážením četnosti, s jakou byla žákům poskytována pomoc.

Obměna hodnoticí aktivity ve výuce

Učitel může některým žákům (motivovanějším, rychlejším apod.) položit následující otázky k zamyšlení:

- Ve kterých dalších státech a ve kterých konkrétních významných městech by mohla mít Shakira koncert, aby dorazila na stadion ve stejný den a ve stejný čas?
- Jak by se změnilo výsledné datum a čas (tj. příjezdu na stadion), kdyby nebylo uvedeno, že Shakira letěla přes Tichý oceán?
- Jak by se změnilo výsledné datum a čas (tj. příjezdu na stadion), kdyby Shakira navštívila svou rodinu místo v Kolumbii ve Venezuele?

Výsledná informace pro učitele

Učitel získá informaci o dosažené úrovni kompetence k řešení problému – jak v části plánování řešení, v části odhadu schopnosti řešení, tak v části řešení. Hodnoticí aktivita postihuje všechny úrovně klíčové kompetence. Učitel zároveň získá informaci o četnosti pomoci, kterou vyžadují žáci.

Nadto hodnoticí aktivita slouží učiteli k ověření porozumění a osvojení učiva zeměpisné souřadnice a pásmový čas.

Výsledná informace pro žáka

Žák získá informaci od učitele o správnosti řešení zadané úlohy týkající se práce se zeměpisnými souřadnicemi a časovými pásmo a o dosažené úrovni kompetence k řešení problému.